

บทที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 ได้มีการกำหนดนโยบายอย่างชัดเจนให้มีการพัฒนาคน ดังนั้นเด็กหรือเยาวชนจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะต้องพัฒนาเพื่อพัฒนาประเทศให้มีความยั่งยืน ขอเล่นเด็กจึงเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีประโยชน์ต่อความคิดและสติปัญญาต่อการพัฒนาการของเด็ก เมื่อพิจารณาแบ่งตามประเภทของวัสดุที่ใช้ผลิตแบ่งออกเป็น 3 ประเภท¹

1. ของเล่นประเภทที่ทำด้วยพลาสติกและโลหะมีทั้งชนิดที่มีเครื่องยนต์กลไกขับเคลื่อนโดยการไขลาน ใช้ไฟฟ้าหรือแบตเตอรี่ เช่น รถยนต์ หุ่นยนต์ เครื่องบิน เป็นต้น และชนิดที่ไม่มีเครื่องยนต์กลไกไม่สามารถขับเคลื่อนเองได้ เช่น ตุ๊กตารูปแบบต่างๆ รถจักรยานสองล้อ รถยนต์ถีบด้วยเท้า รถเข็น คาบ ปืน เป็นต้น

2. ของเล่นประเภทที่ทำด้วยผ้า ขนสัตว์และวัสดุอื่นๆ ได้แก่ ตุ๊กตาต่างๆที่ทำเป็นรูปคนและสัตว์ ทำด้วยผ้าฝ้าย ผ้าขนสัตว์ และผ้าใยสังเคราะห์ บรรจุด้วยนุ่นหรือใยโพลีเอสเตอร์ โดยทั่วไปเรียกว่า Soft Toys

3. ของเล่นประเภทที่ทำด้วยไม้ โดยส่วนใหญ่เป็นของเล่นที่ผลิตขึ้นเพื่อใช้ในการศึกษา (Education Toys) เน้นการเสริมสร้างและพัฒนาทักษะ สติปัญญา และความคิดสร้างสรรค์ของเด็ก

อุตสาหกรรมการผลิตของเล่นประเภทที่ทำด้วยไม้ จึงเป็นอีกหนึ่งอุตสาหกรรมที่มีบทบาทต่อการพัฒนาทางสังคม ทั้งนี้เนื่องจากของเล่น ไม้เป็นของเล่นเด็กที่มีการออกแบบและผลิตโดยอาศัยหลักจิตวิทยาการเล่นของเด็ก ซึ่งทำให้สามารถเสริมสร้างสมรรถภาพทางกายและทางอารมณ์ให้มั่นคง มีความรับผิดชอบ สามารถยอมรับกฎเกณฑ์กติกาทางสังคม และมีความสามารถเข้าใจผู้อื่นหรือรู้จักระเบียบแบบแผนของสังคมได้ ซึ่งจะเห็นได้ว่าของเล่นเด็กนั้นไม่เพียงแต่ให้ผู้เล่นเกิดความสุขสนุกสนานเพียงเท่านั้น แต่ประโยชน์ของการเล่นของเล่นจะช่วยพัฒนาการของเด็กในด้านร่างกาย เช่น การเคลื่อนไหว การทรงตัว ในด้านอารมณ์ เช่น การควบคุมอารมณ์ตนเอง ในด้านการเรียนรู้ เช่น การสังเกต การจดจำ และการใช้จินตนาการความคิดสร้างสรรค์ ในด้านภาษา เช่น การสื่อสารทั้งทางภาษาพูดและภาษากาย ในด้านสังคม เช่น เปิดโอกาสให้เด็กได้เรียนรู้การอยู่ร่วมกับผู้อื่นและเป็นพื้นฐานในการเข้าสังคมต่อไป และในด้าน

¹ กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม, การผลิตและการส่งออกอุตสาหกรรมของเด็กเล่นทำจากไม้ จังหวัดเชียงใหม่, (เชียงใหม่: ฝ่ายศึกษาพัฒนาอุตสาหกรรม ศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรมภาคที่ 1, 2543), หน้า 1.

จริยธรรม เช่น การปฏิบัติตามกฎระเบียบ การให้ความสำคัญในทุกๆ ด้านของเด็กจะนำไปสู่การพัฒนาวุฒิภาวะให้เติบโตจนเป็นผู้ใหญ่ที่มีความพร้อมทั้งทางด้านอารมณ์และสติปัญญาได้เป็นอย่างดี²

นอกจากนี้อุตสาหกรรมของเล่นไม้ยังมีส่วนสำคัญในด้านเศรษฐกิจ เนื่องจากอุตสาหกรรมของเล่นไม้นั้นมีส่วนเกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมอื่นๆ ทั้งทางตรงและทางอ้อม เช่น อุตสาหกรรมยางพารา บรรจุภัณฑ์ การขนส่งและการประกันภัย ซึ่งในปัจจุบันประเทศไทยมีผู้ผลิต ของเล่นไม้ประมาณ 45 โรงงาน³ ทั่วทั้งประเทศไทยและร้อยละ 80 ของการผลิตรวมถูกส่งออกไปขายในต่างประเทศ

ปัจจุบันสภาพการแข่งขันของอุตสาหกรรมของเล่นไม้ในตลาดโลกมีการแข่งขันสูง เนื่องจากมีคู่แข่งที่สำคัญได้แก่ จีน เวียดนาม ครอบครองส่วนแบ่งตลาดถึงร้อยละ 80 ของตลาดทั้งหมด โดยมีกลยุทธ์ในทางการตลาดโดยเน้นการขายในราคาที่ต่ำกว่าคู่แข่ง เนื่องจากมีต้นทุนสินค้าที่ต่ำ ทำให้ตลาดส่งออกของเล่นไม้ของไทยประสบปัญหาการส่งออกที่มีแนวโน้มลดลงอย่างมากในระยะเวลา 5 ปี โดยในช่วงปี 2545⁴ มีมูลค่าการส่งออกถึง 9,319.70 ล้านบาท และในปี 2546 มีมูลค่าการส่งออกเพียง 8,309.80 ล้านบาท คิดเป็นอัตราการลดลงร้อยละ 10.84 และลดลงอย่างต่อเนื่องในปี 2547 และ 2548 ในอัตราร้อยละ 3.37 และ 3.32 ตามลำดับ ดังนั้นผู้ผลิตสินค้าของเล่นไม้ไทยหรือผู้ส่งออกไทยควรจะตระหนักถึงปัญหาและเร่งปรับตัวกับสภาพการแข่งขันที่รุนแรงและการเปลี่ยนแปลงมูลค่าการส่งออกที่มีแนวโน้มลดลงในอนาคต

² เรื่องเดียวกัน, หน้า 12.

³ ฝ่ายวิจัย บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย, 2004, ภาวะธุรกิจและอุตสาหกรรมปี 2547, [ระบบออนไลน์] แหล่งที่มา <http://www.thaitrade.com/en/doc/toys.doc> (23 มีนาคม 2547).

⁴ ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมศุลกากร, 2007, ตลาดส่งออกของเล่นของไทย, [ระบบออนไลน์] แหล่งที่มา <http://www.moc.go.th> (5 มีนาคม 2550).

ตารางที่ 1 ตลาดส่งออกของเล่นที่สำคัญของไทยปี 2545 – 2549

ประเทศ		มูลค่า : ล้านบาท				
		พ.ศ. 2545	พ.ศ. 2546	พ.ศ. 2547	พ.ศ. 2548	พ.ศ. 2549
1	สหรัฐอเมริกา	3,385.30	2,753.30	2,300.80	2,247.10	2,719.70
2	ญี่ปุ่น	1,501.90	1,461.30	1,466.80	1,206.40	1,054.10
3	สหราชอาณาจักร	940.40	745.60	596.10	683.00	710.60
4	เยอรมนี	406.90	502.30	337.50	337.10	326.50
5	ฝรั่งเศส	595.80	484.90	559.00	530.90	597.50
6	มาเลเซีย	161.00	190.10	342.20	173.80	102.10
7	เบลเยียม	175.40	170.90	117.00	67.5	71.60
8	แคนาดา	225.70	165.40	121.00	170.40	153.30
9	เนเธอร์แลนด์	199.80	164.00	150.00	164.70	186.30
10	ออสเตรเลีย	135.50	160.10	136.10	156.90	189.80
รวมทุกประเทศ		7,727.80	6,798.00	6,126.50	5,737.80	6,111.50
อื่นๆ		1,591.90	1,511.80	1,903.40	2,025.10	2,103.80
มูลค่ารวม		9,319.70	8,309.80	8,029.90	7,763.10	8,215.30

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยความร่วมมือของกรมศุลกากร

สำหรับตลาดภายในประเทศ ร้อยละ 80 ของสินค้าของเล่นเด็ก เป็นสินค้านำเข้าจากจีนและเวียดนาม ส่วนที่เหลือร้อยละ 20 เป็นสินค้าที่ผลิตโดยผู้ผลิตรายใหญ่เพียง 2-3 ราย ที่สามารถ ครอบครองตลาดภายในประเทศไทยโดยได้นำสินค้าไปจัดแสดงไว้ในห้างสรรพสินค้าเพื่อการ ส่งเสริมการตลาดและจำหน่ายสินค้าไปพร้อม ๆ กัน ตลาดของเล่นภายในประเทศสามารถแบ่งได้เป็น 3 กลุ่มใหญ่ คือ ของเล่นที่มีเทคโนโลยีสูง มีราคาแพง เช่น หุ่นยนต์บังคับ รองลงมาคือของเล่นที่มีคุณภาพระดับ ปานกลาง ราคาไม่สูงนัก เช่น ตุ๊กตา ของเล่นไม้ สุดท้ายคือของเล่นที่มีคุณภาพต่ำ ราคาถูก เช่น ปืนฉีดน้ำ ได้นำเข้ามาจากจีนและเวียดนาม⁵

⁵ ฝ่ายวิจัย บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย, 2004, ภาวะธุรกิจและอุตสาหกรรมปี 2547. [ระบบออนไลน์].

จังหวัดเชียงใหม่เป็นจังหวัดหนึ่งที่มีการลงทุนจัดตั้งโรงงานผลิตของเล่นไม้สูงสุดในภาคเหนือ โดยมีโรงงานผู้ผลิตทั้งสิ้น 28 โรงงาน ในจังหวัดเชียงใหม่มีโรงงานอุตสาหกรรมของเล่นไม้รวม 8 โรงงาน มีเงินลงทุนรวมกันทั้งสิ้น 79.6 ล้านบาท มีการจ้างงานรวม 293 คน โดยมีมูลค่าการส่งออกไปยังตลาดต่างประเทศ คิดเป็นสัดส่วนการส่งออกไปยังต่างประเทศร้อยละ 87.48 % หรือมีมูลค่า 110.12 ล้านบาท⁶

ตารางที่ 2 จำนวนเงินลงทุน คนงาน และเครื่องจักร(แรงม้า) ของโรงงานอุตสาหกรรมของเด็กเล่นที่ทำจากไม้ในจังหวัดเชียงใหม่เฉพาะจำพวกที่ 2 และจำพวกที่ 3

โรงงาน	เงินลงทุน (บาท)	คนงาน	เครื่องจักร (แรงม้า)
1. นายดวงคำ ธิติ	1,670,500	10	22.3
2. บอล บอล เกมส์	4,900,000	15	27.14
3. บริษัทไทยวู้ดเค้นเกมส์จำกัด	6,700,000	20	155.00
4. บริษัทช่างมอยเฟอร์นิมาร์ทจำกัด	11,170,000	70	170.75
5. บริษัทเกรทวู้ดอินเตอร์เนชั่นแนลจำกัด	47,000,000	105	298.34
6. นายสมยศ คุ่มคำ	600,000	12	12.66
7. นายณรงค์ ทาใจ	66,000	9	22.99
8. บริษัทลานนาวู้ดเค้นโปรดักส์จำกัด	7,500,000	52	178.25
รวม	79,606,500	293	887.43

ที่มา : สำนักอุตสาหกรรมจังหวัดเชียงใหม่

สำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม

บริษัท ไทยวู้ดเค้นเกมส์ จำกัด ตั้งอยู่ที่ 49 หมู่ 1 ต.ร้องวัวแดง อ.สันกำแพง จ.เชียงใหม่ เป็นบริษัทที่ทำการผลิตของเล่นไม้โดยเริ่มก่อตั้งและดำเนินการตั้งตั้งแต่ปี 2539 จนถึงปัจจุบัน บริษัทได้มีการจ้างงานในชุมชน 40 คน มีกำลังการผลิตประมาณ 10,000 ชิ้นต่อเดือน ระยะเวลาในกาผลิตใช้เวลาประมาณ 30 วัน วัตถุดิบที่ใช้โดยส่วนใหญ่เป็นไม้จามจุรีซึ่งผ่านการอบให้แห้งจึงจะนำมาผลิตของเล่นไม้ บริษัท ฯ ได้ทำ

⁶ กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม, การผลิตและการส่งออกอุตสาหกรรมของเด็กเล่นทำจากไม้ จังหวัดเชียงใหม่, หน้า 40.

⁷ ฝ่ายลูกค้าสัมพันธ์ บริษัทไทยวู้ดเค้นเกมส์จำกัด. ประวัติความเป็นมาของบริษัทไทยวู้ดเค้นเกมส์จำกัด, (เชียงใหม่: ฝ่ายลูกค้าสัมพันธ์บริษัทไทยวู้ดเค้นเกมส์จำกัด, 2546).

การจำหน่ายทั้งตลาดในประเทศและส่งออกไปยังตลาดต่างประเทศได้แก่ ประเทศเยอรมัน อังกฤษ และ สหรัฐอเมริกา โดยมีสัดส่วนการส่งออกคิดเป็นร้อยละ 78.90 ของการจำหน่ายทั้งสิ้น การจำหน่ายทั้งในและต่างประเทศผ่านตลาดคนกลาง (Middleman Market) เป็นการจำหน่ายโดยทำการผลิตสินค้าในลักษณะผลิตตามคำสั่งซื้อของลูกค้า ในปี พ.ศ. 2546 – 2549 บริษัทประสบปัญหายอดขายที่ตกต่ำลงเนื่องจากสภาพการแข่งขันทั้งด้านราคาและคุณภาพนับวันยิ่งทวีความรุนแรงมากขึ้นทั้งตลาดภายในประเทศและต่างประเทศ ซึ่งทำให้เกิดผลกระทบต่อพฤติกรรมการณ์ซื้อของลูกค้าที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพแวดล้อมของการแข่งขัน ดังนั้นผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงพฤติกรรมการณ์ซื้อของลูกค้าเพื่อนำข้อมูลไปประกอบการตัดสินใจและเป็นแนวทางในการกำหนดกลยุทธ์การตลาดให้เหมาะสมรวมถึงการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพทางการแข่งขันได้ดียิ่งขึ้นต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์การศึกษา

เพื่อศึกษาพฤติกรรมการณ์ซื้อของเล่นไม้ของลูกค้าบริษัทไทยวู้ดเค้นเกมส์ จำกัด

ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

1. ทราบถึงพฤติกรรมการณ์ซื้อของเล่นไม้ของลูกค้าบริษัทฯ
2. สามารถนำข้อมูลที่ได้นำไปใช้ในการกำหนดกลยุทธ์ทางการตลาดและช่วยในการตัดสินใจ

และวางแผนในการบริหารและดำเนินการของบริษัท ฯ เพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้ดียิ่งขึ้นในอนาคต

นิยามศัพท์

พฤติกรรมการณ์ซื้อ หมายถึง กระบวนการทางความคิดของลูกค้าซึ่งเป็นผู้ขายต่อหรือขององค์กรเกี่ยวกับขั้นตอนกระบวนการตัดสินใจซื้อ เพื่อให้ทราบถึงผู้ซื้อในตลาด สิ่งที่ถูกซื้อ โอกาสในการซื้อ องค์กรที่เกี่ยวข้องในการซื้อ วัตถุประสงค์ในการซื้อ และวิธีการดำเนินการซื้อ⁸

ของเล่นไม้ หมายถึง ของเด็กเล่นประเภทเกมส์ไม้ (Wooden Game) ซึ่งแบ่งได้ 3 ประเภท ประเภทที่หนึ่งคือของเล่นไม้ที่เป็นเกมส์ เป็นของเล่นไม้เพื่อความเพลิดเพลินที่มีการเล่นตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป เช่น โคมิโน้ และของเล่นไม้ที่เป็นพัชเชิลคือของเล่นไม้สำหรับฝึกสมอง ประเภทที่สองคือของเด็กเล่น

⁸ ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ, การบริหารการตลาดยุคใหม่, (กรุงเทพฯ: เพชรจรัสแสงแห่วโลกธุรกิจ, 2546),

ประเภทของเล่นจำลอง เช่น บ้านจำลอง และของเด็กเล่นประเภทของเล่นเพื่อการศึกษา เช่น แผ่นภาพปริศนาตัดเป็นชิ้นหยักเพื่อต่อให้เข้ารูป (Jigsaws Puzzle)⁹

ลูกค้าของบริษัทไทยวู้ดเด็นเกมส์ หมายถึง บุคคลหรือองค์กรซึ่งซื้อสินค้าและบริการเพื่อใช้ในการขายต่อในตลาดธุรกิจ ประกอบไปด้วยกลุ่มผู้จัดจำหน่าย กลุ่มผู้ค้าส่ง และกลุ่มผู้ค้าปลีก โดยที่สองกลุ่มหลังจะเรียกว่าผู้ขายต่อก็ได้

ลูกค้าธุรกิจ หมายถึง บุคคลหรือองค์กรซึ่งซื้อสินค้าและบริการจากลูกค้าของบริษัทไทยวู้ดเด็นเกมส์จำกัด เพื่อนำไปจำหน่ายต่อหรือเพื่อใช้ในการบริโภค

บริษัทไทยวู้ดเด็นเกมส์ หมายถึง บริษัทที่ประกอบธุรกิจเป็นทั้งผู้ผลิตและผู้ส่งออกของเล่นไม้ทั้งตลาดภายในประเทศและตลาดต่างประเทศ ตั้งอยู่ที่ 49 หมู่ 1 ต.ร้องวัวแดง อ.สันกำแพง จ.เชียงใหม่

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

⁹ กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม, การผลิตและการส่งออกอุตสาหกรรมของเด็กเล่นทำจากไม้ จังหวัดเชียงใหม่,